

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIV

Price 20 c.

Chicago, Ill. Penktadienis, Friday 11, July 1978

1

100

CARTER ISSKRIDO I BONA DOLERIO STIPRINTI

AMERIKOJE YRA DAUG POLITINIŲ KALINIŲ, - PAREIŠKE A. YOUNG

Ženeva, Šveic. — Būdamas Šveicarijoje JA Valstybių ambasadorius prie J. Tautų Andrew Young pareiškė spaudos atstovams, kad Amerikoje yra šimtai ir galbūt tūkstančiai politinių kalinių, bet Sovietų Sąjungoje jų priskaitoma šimtais tūkstančių Young tai pasakė, kalbėdamas apie disidentų teismus Sovietų Sąjungoje. Jis pareiškė, kad jam tie disidentų teismai Rusijoje primena jaunųjų dienų ir civilinių teisių judėjimą pietuose, kurių dalyvių vadino komunistais, kadangi jie norėjo išgauti tam tikrų teisių. "Dabar, — sakė Young, — komunistai disidentus vadiną kapitalistų šnipais".

Pasak Youngo Amerikoje niekas nesėdi kalėjime už kritikinę vyriausybės ar aiškinimą žmogaus teisių JA Valstybių sistemoje yra trūkumų, kurie nuvaro gabius, bet neturtingus žmones į kalėjimą ir kurie (trūkumai) suteikia galimybes turtingiems, bet gabiems žmonėms.

Ambasadorius Young pareiškė, viešai spaudai mintys sukėlė triukšmą Vašingtone. Sen. Barry Goldwateris pareikalavo, kad prez. Carteris pašalintų Youngą iš pareigų, jei jis neįrodo, kad JA Valstybių kalėjimuose sėdi politiniai kaliniai. Net Baltijai Rūmai turėjo atsiiepti teisindami save ir tuo pačiu Youngą. O ten pat Ženevoje į pasiuntinio Youngo pareiškimus atsiliepė valstybės sekr. Vance ir Sovietų imperijos užsienio reikalų ministeris Gromyka. Sekr. Vance tik pasakė, kad jis ir prez. Carteris nesutinka su Youngo pareiškimais, bet ministeris Gromyka išsireiškė tokiais žodžiais, kurie, pasak Chicago Sun-Times, negalimi skelbti spaudoje.

Pasiuntinys Youngas Ženevoje atsirado JA Valstybių delegacijos sastate kuriai vadovauja valstybės sekr. Vance ir kuri turi tikslą derėtis su rusais dėl atominų ginklų apribojimo sutarties.

Pasiuntinys Young spaudai dar pasakė, kad jis turi viltį, jog Amerika padėsianti Sovietų Sąjungai nuskratyti manomąją apie žmones, kurie nori būti laisvi dvasiškai ir protiškaik, kas tik sustiprintų jų sistemą.

KALENDORĖLIS

Liepos 14: Justa, Kamilis, Sunmylė, Miglovara, Vidutis, Gardievaits.

Saulė teka — 5:27, leidžiasi — 8:25.

Debesuotas, lis.

Viens kitą kaltina

Maskva. — JA Valstybių valstybės departamentas pasiuntė Sovietų Sąjungai griežtą pro testo notą, kai buvo susekta Amerikos pasiuntinybėje Maskvoje Kremliaus žvalgybos slapti pasiklausymo aparatai.

Kremlius nieko į notą neatsakė, bet dabar tik grąšina, kad jis viešai paskelbsias nuotraukas, kurios rodo Sovietų pasiuntinybės Vašingtone ir San Francisco tokius pat amerikiečių įrengtus šnipinėjimo įrengimus.

Kremlius nuotraukas skelbdamas, vistik negalės įrodyti ar nuotraukose rodomi įrengimai tikrai yra amerikiečių žvalgybos, ar tai tik Kremliaus pasiuntinimo fikcija.

Pasikvietė žmogaus teisių komisiją

Buenos Aires. — Argentinos vyriausybė pasikvietė prie Jungtinių Tautų veikiančią žmogaus teisių komisiją, kad ji visoje Argentinoje laisvai ir nevaržomai patikrintų žmogaus teisių padėtį. Tokia pat komisija pasisakė kviesianti ir Čilės vyriausybę. Tiek Argentinos, tiek ir Čilės vyriausybės užtikrino, kad komisijos galės važinėti ir tirti visais laisvai be jokios priežiūros.

Taip gali būti tik Vakarų laisvame pasaulyje, betgi kada tokios žmogaus teises tyrinejančias komisijas pasikviečia Maskvos ponai ir kada jie joms suteiks visišką važinėjimo ir apkausinėjimo laisvę?

Sojos pupelių derlius

Springfieldas. — Amerikos žemės ūkio departamentas apskaičiavo, kad šiais metais JA Valstybės sojos pupelių iš viso akro bus gauta 27-30 bušelių. Iš viso visoje Amerikoje sojos pupelių bus priauginta 1.1 iki 1.9 milijonų bušelių.

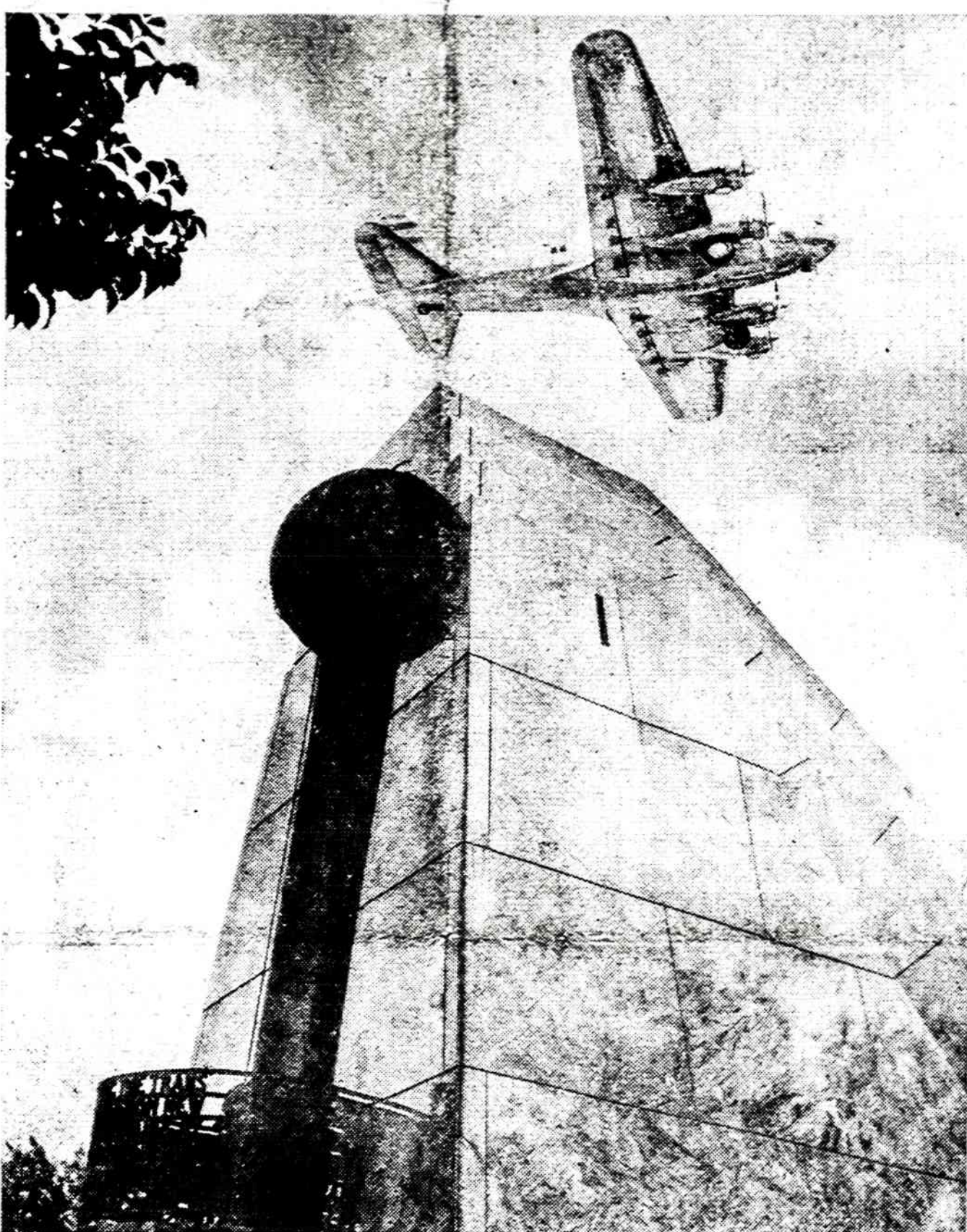
Sojos pupelės yra labai maistingas ir sveikas maistas.

Manevruoja Kremliaus kariuomenė

Bona. — Kremliaus ponų įsakymu, Sovietų imperijos kariuomenė dideliame skaičiuje, visiškai nepaskelbus ir nepakvietus užsienio stebėtojų, kaip yra susitarta, pradėdė didelio masto manevrus sausumoje ir Baltijos jūroje. Manevrai buvo daromi centrinėje Europoje ir Rytų Vokietijoje.

Atominė energija Iliniojuje

Čikaga. — Iliniojuje elektrą gaminanti bendrovė Commonwealth Edison elektros gamybai turi pasistatiusi net tris atomų varomas jėgaines, kuriose pagaminama 2.9 milijonai kilovatų elektros, kas sudaro 51.3% visos elektros gamybos.

Amerikos lietuviai pastatė lakūnams Dariui ir Girenui paminklą Chicagoje, Marquette Parke. Šį sekmadienį Amerikos Legiono Dariaus Gireno posto narių, vadovaujami komandieriaus Juozo Martikonio, atvyks prie šio paminklo, praves programą ir pagerbs žuvusių lietuvių lakūnus. Chicago lietuviai kviečiame šiame minėjime dalyvauti.

KOMUNISTAI BAVARIJOJE NUPIRKO BANKRUTUOJANČIĄ GAMYBOS FIRMĄ

Miunichas, V. Vok. — Amerikos spauda klausia, kaip suprasiti pasaulį, kai komunistinės Jugoslavijos įmonė pasisovė išgelbėti vieną kapitalistinę V. Vokietijoje bankrutuojančią gamybos firmą, gamina geros rūšies TV priimtuvus, radijo aparatus ir visokius kitokius elektroninius gaminius; kuri 1976 m. turėjo 70 milijonų dolerių pajamų ir samdė 1.300 darbininkų. Neįtikėtina, bet taip yra: komunistai gelbsti kapitalistus. Idomiau sia, kad bankrutuojanti įmonė yra vienos šeimos nuosavybė ir ją pirkti komunistams leidimą davė Bavarijos konservatyvi vyriausybė, vadovaujama buvusio Vakarų Vokietijos gynybos ministro Franz Josef Strausso partijos — krikščionių socialistų vienybės.

Bankrutuojančią Bavarijoje kapitalistą Koerting įmonę bandė nupirkti berods amerikiečių kontroliuojama bendrovė General Telephone and Electronics, bet pirkimo-pardavimo deryboms užšalus ir jugoslavams pasiūlius 11 mil. dol. grynais pinigais ir dar pasižadėjus prisiimti visas Koerting įmonės skolas ir pat pradėjo aprūpinti devy-

niems šimtams darbininkų darbu, bavarai susigrūdė ir sutiko įsileisti į Bavariją komunistinę įmonių sistemą, kuri Jugoslavijoje, jei atsisakyti nuo Maskvos kontrolės, yra tvarkoma kooperatiniais pagrindais, prižiūrint paties darbininkams. "Aš jau galiu matyti ant Koerting įmonės vartų žūkj: — komunistai išgelbėjo kapitalistus iš bankroto, — sakė Bavarijos ekonominių reikalų ministeris Anton Jaumann. — Bet mes nieko negalime padaryti, kai reikia gelbėti bendrovę ir darbininkų darbas".

Perkantis Bavarijoje kapitalistą Koerting įmonę komunistinės Jugoslavijos kooperatyvas įsisteigė 1947 metais, kai Jugoslavijos prez. Josip Tito nutraukė visuose Maskvoje sėdinčių diktatorių Stalinu ryšius ir ėmė valdyti savo protu. Pradžioje Jugoslavijos darbininkų tvarkomas kooperatyvas neoli Jugoslavijos Austrijo sienos paradosio darba su dešimčia darbininkų, o dabar jame jau dirba 18,000, pagamindami gaminių daugiau kaip už 600 mil. dolerių. Be to, minėtas Jugoslavų kooperatyvas turi savo sumon-

tavimo skyrius Austrijoje, Danijoje, Ganoje, Greikijoje ir Irane. Taipgi tokį pat skyrių Kooperatyvas turi ir Bavarijos sostinėje Miunchene, kuris daro į metus 50 milijonų dolerių apyvartą.

Faktinai Jugoslavijoje pradėjęs veikti darbininkų kooperatyvas nėra komunistinis. Jis tik pradėjo veikti komunistinėje Jugoslavijoje. Tokius pačius darbininkų tvarkomus gamybos ir prekybos kooperatyvus pirmieji senais amžiais pradėjo steigti, danai su olandais, kurie plito ir kitur pasaulyje. Bet jie buvo blogai administruojami ir todėl žūgo.

Jei pažvelgsime į dabartinę Sovietų imperijos įmonių sistemą, tai matysime kompartijos pastatytų bosų prižiūrimus darbininkus, vykdančius kremliaus ponų primestą politikos programą.

Apvogė senatorių

Vašingtonas. — Trijų blokų astume nuo Baltųjų Rūmų, prie vieno knygyno langų, kur senatorius ažiūrinėjo knygas, plėšikas atėmė 300 dolerių iš sen. Roberto Morgano. Apipiešimas įvykdytas 10 val. vakaro.

Po poros dienų plėšikas grąžino enatoriui pinigine su dokumentais, pasilikdamas sau pinigų.

PASMERKĖ SOVIETŲ VALDŽIA DĖL SURUOSTŲ DISIDENTŲ TEISMŲ

Brežnevas nesilaiko Helsinkio susitarimų, pareiškė prezidentas Jimmy Carter

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Jimmy Carter trečdieni išskrido į Boną, Vakarų Vokietijos sostinę, kur turės vykti septynių laisvojo pasaulio valstybių ekonominę, kontrorenę Amerikos dolerio stiprumui aptarti ir kitiems ūkio reikalams parnagrini. Iki šio meto doleris buvo tarptautinės prekybos pagrindas, bet Amerikos nuostolingas užsienio prekybos budžetas mažina dolerio vertę ir kenkia viso pasaulio ūkiui.

Vokietijos kancleris Helmut Schmidt jau anksčiau yra nurodęs pačią svarbiausią dolerio vertės smukimo priežastį — ne eurasistai dideli degalų naudoja. Už importuojamą visuos alejų ir degalus Amerika sumo ka dideles sumas, kurios silpnina krašto ūkį. Kancleris metų pradžioje patarė amerikiečiams sumažinti degalų vartojimą ir sustabdyti dolerio vertės smukimą.

Prezidentas Carteris truputį kitaip į reikalą žiūri. Jis yra įsitikinęs, kad pokarinė Vokietija ir Japonija labai daug prisideda prie dolerio nuvertinimo. Abiem kraštams ginti Amerka turi išlaikyti galingas karo jėgas, be to, Vokietija ir Japonija užvertę Amerika pigiomis prekėmis.

Diplomatai tvirtina, kad ši konferencija prezidentui Carteriui bus pati sunkiausia. Jis prašė kongresą praveisti įstatymą energijai tvarkyti, bet kongresas to nepadarė. Prezidentas suvažiavusiems ekonomistams galės pasakyti, kad jis planuoja ateinančiais metais praveisti porą svarbių įstatymų JAV ūkio reikalams tvarkyti, bet nėra jokios garantijos, kad kongresas tuos projektus pavers įstatymais.

Prieš išskrisdamas į Vakarų Vokietiją, prezidentas Carteris pasmerkė sovietų vyriausybę dėl nepaprastai žiaurių kaltinimų disidentų bylose.

Brežnevas nesilaiko Helsinkio susitarimų, — pareiškė prezidentas Carteris. Helsinkyje buvo sutarta prizažinti pagrindines žmogaus teises, leisti karometu pasimetusioms šeimoms susijungti, palengvinti žurnalistams žinių rinkimą ir leisti Sovietų Sąjungoje gyvenantiems žmonėms gauti tikslesnių informacijų apie laisvąjį pasaulį, žmonių savivaldą ir visuomeninių klausimų svarstymą, bet sovietų valdžia paneigė šias teises. Ščaranskis ir Ginzburgas ieškojo būdų pritaikyti gyveniman Helsinkyje pasiektus susitarimus, bet jiems sudaryti teismai ir primetami nepagrįsti kaltinimai.

Prezidentas Carteris jau anksčiau buvo pareiškęs savo nepasitenkinimą Rusijoje suruostais istenmais disidentams Ščarnskiui ir Ginzburgui, bet niekad jo kaltinimai nebuvo toki griežti, kokį jie buvo vakar paskelbti. Kongreso atstovų pdaryti pareiškimai prezidentą sustiprino. Kon-

Saulės spindulių panaudojimas

Vašingtonas. — Pasireiškus Amerikoje energijos krizei ir vyriausybei raginant ieskoti naujų energijos šaltinių, žmonės puolė išnaudoti saulės šilumą, įrengdami šildymus namams ir vandeniu ant namų stogų bet savo darzuose. Net buvo prisistegusių tam tikslui iki 600 įvairių įmonių ir įmonių. Pradžioje saulės spindulių panaudojimo biznis ėjo gerai bet paskutiniu laiku spindulius gaudančių įrengimų gaminančios įmonės ėmė bankrutuoti. Jau koks 30% jų užsidarė. Kaip sakoma, žmonės "atkando dantį" bebandydami saulės spindulius. Tai aiškinama kad žmonės laukia energiją tvar kančio įstatymo, kuris, jų manymu, suteiks namų šalininkams tam tikras mokesčių nuolaidas. Bet "kol saulė patekės, tai rasa ir akis išės".

Atsirado pinigų ginklams

Vašingtonas. — Amerikos senatas, beitempant tarp Amerikos ir Sovietų imperijos santykiams, be didelių svarstymų paskyrė 36.1 milijoną dolerių naujiems ginklams gaminti. Taipgi, prezidentui net neprasiant ir Pentagonui nereikalauant, senatas dar paskyrė 1.9 ml. dol. naujam atomu varomam lėktuvnešniui statyti.

Traukinių nelaimė Kuboje

Havana. — Į vakarus nuo Havanos susidūrė prieš viens kitą važiuoję keleiviai traukiniai. Mažiausia 23 asmenys buvo užmušti. Traukinių susidūrimo priežastis neskelbiama. Galėjo būti išmininko neapsižiūrėjimas, o galėjo būti ir abotaža.

Sen. P. H. Douglas parkas

Vašingtonas. — Kongreso nuntas, Indijanos Parkas "Indiana Dunes National Lakeshore Park" jau pradėjęs būti vadinamas "Sen. Paul H. Douglas Park".

Kongreso vadai patarę prezidentui suvaržyti prekybą su Sovietų Sąjunga, jėgu Brežnevas ir toliau nesilaikys Helsinkio pasiažėjimų.

Sovietų valdžia nori dar lengvesnių prekybos sąlygų, bet ji nenori laikytis kitu tarptautinių įsipareigojimų. Šias savo nuotakas prezidentas planuoja išreikšti Europos ekonominės konferencijos nariams.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

SKAUSMAI TIES KRŪTINKAULIU

Kai prieš mūsų vaistai nuramina skausmus ties krūtinkauliu, jėg tas žmogus turi stemplės suerzinimą dėl atsiliejęsio skrandžio turinio stemplės.

Michael McCune, M. D.

Skausmas ties krūtinkauliu gali sukelti širdies ataką. Tokie skausmai neapima pavartojus prieš rūgštis vaistus (antacidus). Atsiliejimas skrandžio turinio (paprasčiau, rūgšties) į stemplę (gastroesophageal reflux) sukelia stemplės suerzinimą (reflux esophagitis). Toks stemplės suerzinimas sukelia skausmus ties krūtinkauliu. Tokie skausmai primena skausmus acturimus dėl širdies atakos (širdies kraujagyslių neakankamumo - myocardial ischemia). Abejose negrovės skausmų pobūdis, vieta ir užsitęsimo ilgis gali būti panašūs. Stemplės suerzinimo skausmas ties krūtinkauliu yra po rijimo sutrikimo pats stipriausias nusiskundimas. Tas stemplės skrandžio turinio atsiliejimas (ukelias krūtinės skausmus panašius į sklerozės skeliamus širdies kraujagyslių užsikimšimo sukeliamus skausmus) esti palengvinamas paciantu gydymu: panaudojus prieš rūgštis vaistus. Gi širdies kraujagyslių nepakankamumo (myocardial ischemia) sukelti panašūs skausmai gali nepasiduoti net sudėtingam gydymui. Įskaitant ir širdies kraujagyslių operaciją. Už tai krūtinės skausmo atveju reikia būtinai nustatyti tikrą diagnozę. Kai skausmus ties krūtinkauliu nuramina ir prieš rūgštis vaistai-diagnozė esti aiški: žmogus turi stemplės uždegimą dėl atsiliejęsio skrandžio turinio. Gi, nenuramiant skausmus krūtinėje prieš rūgštis vaistais, diagnozė lieka neaiški. Būtinai tokiais atvejais išsiskiriamas ligos, kuri sukelia skausmus ties krūtinkauliu.

Mediciniška istorija turi didelės reikšmės

Mūsų ligonių nevertinama

mediciniška istorija visada turi didelės reikšmės kiekvienos ligos diagnozės nustatyme. Ypač ji svarbi yra turint skausmus ties krūtinkauliu. Gydytojai esti dažnai labai žsieme neturi laiko žmogau išklausinėti apie jo ligos pobūdį. Todėl dažnai gydytojas nemediciniškai elgiasi: ir jis reikalauja ligonio neišklausęs ima jį gydyti. Todėl dažnas mūsų šalis nevertina mediciniškos istorijos reikšmės. O ji yra labai svarbi net būtina krūtinės skausmus turint. Dažnai šiuo atveju be jokių sudėtingų tyrimų galima nustatyti tikrą diagnozę vien iš gerai surinktos mediciniškos istorijos.

Riemenis edimas.

Riemenis edimas (heartburn) yra svarbus nusiskundimas turint minėtą stemplės suerzinimą dėl atsiliejęsio skrandžio turinio stemplės. Riemenis edimas, čia gydytojų r žmonių angliškai vadinamas, vienu žodžiu "heartburn" u, dar kitaip mūsų kalboje inamas duginimu ties duobute ar ties viduriu krūtinkauliu yra degimo ar šilumos jūtimas po krūtinkauliu jo vidurinėje dalyje ir tas jūtimas esti banguojantis judantis. Tas minėto skrandžio turinio atsiliejęsio stemplės skausmas ties krūtinkauliu, paprastai, atsiranda keičiant kūno padėtį (postural changes) — ypač atsikūlant ar pasilenkiant žemyn. Už tai tokie stemplės suerzinimo skausmai ties krūtinkauliu esti striausiai pacientui atsiguļus, ypač kai jis atsiguļavėl pavalgęs ar tik ką nors užkandęs.

Riemenis edimas gali gautis visai be pastangų atsirauģėjant skrandžio turiniui ar tik oru rūgščiui. Jei pacientas gali skrandžio turinį atstūrėti savon saugant vos tik jam pasilenkus, ne reikia jokių kitų tyrimų. Tais

atvejais diagnozė yra aiški: tas žmogus turi stemplės suerzinimą (reflux esophagitis) dėl atsiliejęsio skrandžio turinio stemplės.

Yra daromi įvairūs tyrimai nustatymui mineto skrandžio turinio atsiliejęsio stemplės: daroma X-Ray peršvietimas stemlės, gastroscopija, matuojamas apatinio stemclės žiedo (sfinkterio) užsidarymo stiprumas. Čia prisimintina tiesa, kad dar nepatvirtinamas skrandžio turinio atsiliejimas į stemplę (esophagus) vien suradus dangos (diafragmos (kyla) herniją po peršvietimo X-Ray ar padarymo gastroscopijos. Taip pat negalima sakyti, kad tas žmogus neturi atsiliejęsio, jei nerandama toji dangos hernia.

Yra toks instrumentas, kuris įgalina išmatuoti stemplės turinio rūgštingumą. (esophageal pH probe). Tas instrumentas yra pusantro centimetro diametro, lengvai stemplėn nuryjamas ir brandi suleidus 200-300 cc druskos rūgšties skiedinio 0. N HCL stiprumo. Pavartius ligonį, paaimama iš stemplės dailis to jon atsiliejęsio skysčio. Normaliai stemplės turinio rūgštingumas esti pH 5, o skrandžio turinio rūgštingumas (pH), lejis esti mažiau nei 4. To tyrimo davinis reikia vertinti atsižvelgiant į tris dalykus: skrandžio turinio rūgštingumą (pH, žemutinio stemplės žiedo (sfinkterio) pajėgumą ir stemplės perisiklos jos žemutinėje dalyje stiprumą. Yra, žinoma, dar ir kiti tyrimo būdai tame reikale. Vienog geriausias būdas stemplės suerzinimo susekimui yra gerai surinkta mediciniška istorija. Todėl kiekvienas mūsų šalis jau dabar vertinkime tokios istorijos svarbą ir mokykimės tin kamai pasasakoti savus nusiskundimus gydytojui. Tada tikslėsnė diagnozė bus nustatoma. Žinoma, ir gydymas tada bus tikresnis

ISVADA. Nelaikykime gydytojo burtininku-žinančiu viską be jokių jam apie savo ligą paaiškinimų. Mokykimės savus nusiskundimus reikiamai išaiškinti gydytojui. Taip pat ir gydytojas turi čia reikiamai pasitempti: jis turi tinkamai surinkti ligonio ligos istoriją. Kitaip medicina jo bus pavesta tikru bizniui. Tada, žinoma, nukentės vien tik pacientas, nors ir mokėdamas savu prakaitu kiekvienam apsilėdėliui. Gydydamiesi

ALEKSANDRA NAVICKAITE-BODNER Veranda (aliejus)

nuo minėtos priežasties ties krūtinkauliu skausmų meskime svorį, nepersivalgykime, nesiveržkime vidurių, kad nesilankstytume, po 5 val. vakare nevalkime ir negerkime, astumų (kava, degtinė, cigaretės) venkime. Vaistus imkime ir gydytojų nurodymu bokime. Pasiskaitykite Today's Geinician, October 1977.

Adelės Duoblienės sveiko maisto receptas

Adėlė Duoblienė

Viščiuko ar kalakuto salotos.

Prop: 2 puodukai sukpoos liesos viščiuko ar kalakuto virtos mėsos 1 puodukas smulkiai kubikais supiaustytų salierų 1 puodukas (žemiau nurodyto padažo).

Darbas

Visa kas proporcijoje sumaišyti ir sudėjus kupstais ant salotų lapų, padekoruoti baltyminiu padažu.

Padazas viščiuko ar kalakuto salotos.

Prop: 1/2 šaukštelio druskos, trupų

tis pipirų 1/8 šaukštelio garstyčių miltelių 1 šaukštas smulkiai supiaustytų svogūnėlių laiškelų 1/4 puoduko citrinos sunkos, 1/4 puoduko šalto vandens.

Darbas:

Išsukti su blenderiu. Pridėti 2 skilteles česnako ir, palaikius 30 min. jį išimti, ir naudoti prie mėsų ar šaltos žuvies. Šį padažą galima ir be svogūnėlių gaminti, pridėdant petražolių lapelių ar krapų.

Baltymų padažas salotoms

(Viščiukų, kalakutų, žuvies, daržovėms bei vaisiams) Prop: 1 šaukštelis žaltinos 1/2 puoduko šalto vandens 2 kiaušinio baltymai 1 šaukštelis medaus ar cukraus 1/2 šaukštelio garstyčių miltelių 2 šaukšteliai druskos 1/4 puoduko stiprios, su vandeniu praskiestos citrinos sunkos 1 puodukas sausų pieno miltelių be riebalų.

Darbas

Žaltiną išleisti šaltam vandenyje, kaitinant vandenyje ar ant garų. Baltymus, medų ar cukrų, druską ir citrinos skiedinį gerai išsukti atskiram dubenėlyje. Į išlektą žaltiną sudėti pieno miltelius ir gerai ištrinsu sumaišyti su baltymų mišiniu su prieškoniais.

Kaitinti, padažą nuolat sukant šaukštu, įstacių į karštą vandinį apie 15 min. iki pasidarys tinkamo tirštumo. Atvėsinti. Dar kartą gerai išsukti, sudėti į užukamą indelį ir laikyti šaldytuve. Kiekis: 2 puodukai.

Pastaba

Padazą naudojant daržovėms (Nukelta į 5 psl.)

LITUOVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

APIE NKVD TARDYMO METODUS

Politinių kalinių anketas pavarčius

A. VILAINIS

Prieš akis stovėjo stipri lempa, kurios stiprūs spinduliai tiesiog krisdavo į akis. Dėl tokio sėdėjimo labai skaudavo nugarkaulis ir akys. Mušime daugiausiai prisidėjo Kazys Trinkūnas. Po šio tardymo prasidėjo dažni tardymai, tik kiek trumpesni, tačiau vien naktimis. Per visus tardymus kartojosi tie patys veiksmai, mušimai ir t.t. Taip nusilpnindavo, kad vedamas iš tardymo kameros, arba laikydavau sienos, arba prašydavau laikyti sargą, kad nenuvirsčiau. Taip tardomas išbuvau saugumo patalpų rūsiuose tris savaites.

Marinimas badu, kankinimai iki sąmonės netekimo

NKVD tardymo metodų ryški ypatybė — kalinių kankinimas, varginimas iki visiško sąmonės netekimo.

Jiems neleidžiama po kelias ar keliolika naktų miegoti. Marinama badu, laikoma prie įkaitintų krosnių ir t. t. Patys tardymai užsitęsia po keliasdešimt valandų. Nors klausinėjama vis apie tą patį dalyką, tačiau kalinys vedžiojamas į tardymo kameras penkiasdešimt ir daugiau kartų.

Tardant kalinys mušamas, daužomas ir t.t. Visa tai daroma, kad palaužtų žmogaus moralę, atsparumą. Po tokių kankinimų žmogus visai nuvargsta, nusilpsta, arba net lieka viskam abejingas, netenka sąmoningo mąstymo. Kitaip sakant, kalinys atsiduria tokioje būsenoje, kada jis, nebodamas, koks jo likimas lauktų, prisipažįsta prie nebūtų nusikaltimų, kad tik galėtų nors valandėlei pailsėti.

Taip išvargintas žmogus yra priverčiamas prisipažinti, arba sutinka pasirašyti suklastotus, iškreiptus protokolus ir t.t. Šio skryčiaus kalinių anketos kaip tik ryškiai patvirtina mūsų teigimus.

K i r e l y t ė Marija, gimusi 1901 m. kovo 24 d. Kaune, "Kauno Audinių" audėja. Suimta 1940 m. rugpjūčio 22 d. rašo:

"Po suėmimo buvo specialiai prarastas tardymas. Tardytojas žydas, tardė apie 10 valandų. Klausė ko kame susirinkime dalyvavau, kur paslėpiau du buv. saugumo valdinkus Milčių Stasį ir Dagį. Tardant mane apstumdė ir kirtu kumščiu į pasmakrį. Po to daug kartų tardydavo po 6 ar 8 valandas, neduodami atsigerti vandens, kol neprisipažinsiu. Neleisdavo kitaip sėdėti, kaip tik ant krašto kėdės. Dažnai buvau mušama ir tasmoma už plaukų."

Vareika Petras, gimęs 1898 m. birželio 29 d. Limeikių kaime, Raguvo valsč. Tarnavo Valstybinio spirito monopolio parduotuvej. Suimtas 1941 m. sausio 11 d. Skuode:

"Suėmė kartu su dviem sūnumis. Vieną išvedė kartu manim (Joną), kitą (Juozą) paliko, pastatė sargybą, namie, nes sirgo. Tą patį vakarą apie 7 val. pradėjo tardyti. Mušė kumščiu į veidą, pistoletu grąšino sušaudyti. Per dvi paras Skuode tardė kelis kartus. Kretingoje per visą laiką, t. y. nuo sausio 13 d. iki gegužės 25 d. tardė 51 kartą. Tardydavo du trys asmenys pasikėsdami. Buvau mušamas būžūnais, pistoletu ir t.t. Kada apsipildavau krauju ir dažniausiai apalpdavau, man nebūdavo duodama vandens, nors atsigavęs prašydavau. Rakindavo kojas ir rankas ir geležų pagalba laužydavo pirštus. Kardavo už rankų taip, kad vos pirštų galais siekdavau žemę. Vesdavo į rūsius, tamsius kambarius, kur, neva, buvo šaudoma į mane, aišku tik baugindavo, nes šaudydavo į sienas. Dažnai liepdavo pasakyti paskutinį savo prašymą."

M i k a l a u s k a s Jonas, gimęs 1910 m. gruodžio 25 m. Mozūriškių kaime. Ūkininkas. Suimtas už neatlikimą pyliavų 1941 m. gegužės 22 d.:

"Į mano ūkį atvyko vietinis bolševikų išgama Gudauskas Juozas ir prokuroro pavaduotojas rusų karininkas. Gudauskas užklausė, kodėl nepilų pyliavos. Atsakiau, kad reikalaujamo kiekio neturiu. Tuomet jie nuvyko į svirną ir pareikalavo tuščių maišų, kad į juos galėtų supilti dar ten esančius grūdus. Aš jiems pasiūliau maišą, kuris buvo su miltais. Miltus pradėjau pilki ant grindų. Tuomet rusas sulaukė mane, sakydamas: "Nepilk, nes ir tuos miltus paimsime". Kilus ginčui, aš nesusivaldžiau ir atgailia ranka miltuotu maišu sudaviau rusų karininkui per galvą. Tada jis mane sulaukė ir pasakė, kad aš esu areštuotas. Po to, surišo man rankas ir nuvarė į plentą, kur stovėjo jų mašina. Atvežė į Veiverius, sušasė protokolą ir liepė pasirašyti. Man atsisakius, išitraukė naganą ir, įrėmęs į krūtinę, priverė pasirašyti.

(Bus daugiau)

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 %
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 3/4 %

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

NAUJA AKTUALI PROGRAMA "NAUJIENŲ" PIKNIKE

Praeitą žiemą T. Serapinienės suorganizuotas R. Lietuvių Bendruomenės dainininkų būrelis pirmą kartą viešai ir sėkmingai pasirodė 1978 m. balandžio 7 d. Šv. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke, atlikdamas meninę programą Romo Kalantos minėjime.

Gegužės 27 d. R. Lietuvių Bendruomenės pavasariniam balijuje, Cicero šv. Antano parapijos salėje, šis būrelis, pa-

ruošęs specialią programą, ją atliko su didžiausiu pasisekimu.

Dabarties įvykių aktualijos bei visuomenės reakciją vaizduojančias dainas liepos 16 d. Naujienu ruošiamame piknike, Polonia sode, padainuos šie būrelio nariai: F. Braunienė, I. Pranskevičienė, S. Pranskevičius, S. Rudokas, Runimienė, I. Serapinas, T. Serapinienė ir K. Venckus.

VYRAI VERTI PLIENINIŲ VARDŲ TOKIŲ VYRŲ TURI IR LIETUVIAI

Prieš nepilnus metus Naujienu reporteris vaizdžiai aprašė dvių lietuvių brolių Kazimierą ir Vlodo Skripkų gyvenimą ir darbą Čikagoje, kur eilę metų dirbo dangoraižių statyboje ir laikui atėjus išėjo pensijonieriais. Šiandien, kaip ir prieš 21 valandą, jie praleidžia ant žemės, nebe kaip iki tol šokinėdami nuo balkio ant balkio 1.000 pėdų tarp dangaus ir žemės dangoraižių statyboje.

Vertinant Chicago Tribune užrašą, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, yra kalba, gražiai išreikšta. 150 psl. Kalina \$2.50.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, yra kalba, gražiai išreikšta. 150 psl. Kalina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato. 142 psl., kainuoja \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto praeities, pabrėžiant jo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kalina \$3.00. Kietasis viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaiką.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

dzionės žaidžiamos šokinėjant nuo balkio ant balkio.

Aukštai, aukštai kartais ne ga patys dangoraižiai, aukštai, už debesies, kai nieko nebėra tarp jų galvų ir dangaus, vien, melsvųjų daugų, nieko tarp jų batų ir miesto, tik vėjas, oras ir 1.000 pėdų oro gelmė.

Tokie yra aukštųjų bokštų darbininkai, statybos pramonės lakūnai — plieniniai vyrai, kurie aukštybėse stato arba griaučia, pagal reikala, pavyzdžiui, TV antenų dangoraižių viršūnėse. Tiek yra apsisprędę ir savąjį nurašymą, kad gali savo priešpriešius valgyti, kalbėdami viršuje bedugnės su lokia ramybe, lyg sėdėtų galūnė prie stalo.

Šiuo metu buvo nugriauta antena nuo Marina City vakarinio bokšto. Šeši vyrai turėjo nugriauti ir apačion nuleisti žemyn 100 pėdų 171 tonas plieno anteną, atsargiai, atsileidus, galbūt po gabalo, sekcijomis.

Tos brigados formanas John Rukavina, yra toks, kuris taverneje stovėdamas ant grindų, be jokio prietaisų užsoka ant baro stalo. Zingaiduolių klausinėjamas, kas vertė tokio rizikingo darbo imtis, jis, akių nuleisdamas nuo savo grupės viršum Marina City dirbančių, du taškeliu didumo darbininkus, atsakė, kad to darbo imtis nereikia išeiti iš proto, tik turi

A. RUKSTELE

Rugių gubos (Tapyba)

būti jaunas, alkanas ir "bedarbis".

Neturėjimo baimės aukštųjų bokštų darbininkams darbu padaryti. Syki čia palipęs turi jau žinoti ką ir kaip dirbti. Klaidoms daryti čia nėra vietos. Nė vienos! (Tie vyrai) yra elitai. Plieninių-plieniniai. Aukštųjų bokštų, cirkų artistai, trapezistai, aktorai, ir jie gerai apmokami. Iki \$50,000 per metus su viršvalandžiais.

"Turi būti stiprus — būdamas ten aukštai nešiotis 75 svarų įrankių prie savo diržo ir valdyti "impakto" šaudyklę su 300 pėdų ilgumo žarna. Nemačiau, kad ir geriausias risnotojas (jogger) galėtų užlipti 500 pėdų aukštyn ir vėl savo kojomis nulipti žemyn, kaip mes kartais darome. Tai lygu 50 mylių risnojimo (risnele bėgiojimo). — kalbėjo formanas Rukavina.

"Matote du vyrus ten aukštai, kaip du taškeliukai kažką ten sau lėję dirba. Vieno iš jų vienos kojos visi pirštukai juodi ir mėlyni. Tas 400 svarų sunkumo metalinis kamuolys pritvirtintas kabelio gale, praėjusią savaitę sutriuškino jo koją. Kitas be pertraukos dirba, nors praėjusią savaitę jo rankoje padaryta 17 susiuvimų operacija. Bet koks kitas plieno darbininkas (taip sužeistas) eitų namo ir imtų kompensaciją, tik ne šis. Šis ten aukštai dirba. Tokie reikalingi aukštųjų geležinių dangoraižių statybai!

Žmonės klausinėja kiek kartų dirbdamas aukštybėse beveik nepadarai klaidų. — Jsi jungė į pasikalbėjimą kitas dan goraižių statytojas. Į klausimą, kiek kartų pasitaikė "bemaž-

ko"? Turiu atsakyti, beveik kiekvieną dieną. Kasdien pasitaiko, kad koja ar ranka sustingti. Kiekvieną dieną gali pasitaikyti, kad jau "skrendi". Bet, mano įsitikinimu visa tai padeda jaustis jaunu ir sveiku. Juo eini senyn, juo atsargesnis daraisi, tiksliau sprendi, ir tame darbe tveri, kol pasidara pinigų, kad užtektų išėjus į pensiją, arba nukrenti žemėn, arba šiaip miršti."

Dar kitas "plieninis žmogus", baigęs universitetą Don Williams, dirbęs tame biznyje jau daugiau kaip 20 metų, aiškina, kad tokiam biznyje yra begalės galimybių susižeisti: gali nusideginti lituojamąja lempa, gali nuplėsti tau ranką, baltis gali nulaužti koją, bet laikysies nepasiduodamas. Ten aukštybėse reikšiai visiškai kitoki refleksai, ne kaip esant ant žemės. Ten (aukštai) turi pakel-

ti žymiai daugiau skausmo, nes į nelaimės vietą neatskubės greitosios pagalbos ambulan- sas, tai kaip iš Everesto kalno viršūnės iki pirmosios bazės pats savo jėgomis nusileisti.

Drysiems ir išvermingiems tai paskutinis jau rūbėjus. Technologija paveržia ir konstrukciją. Tai jau paskutinė darbo stilius, kurioje žmogus jaučiasi nepriklausomas, tik vienas — tik pats sau priklauso. "Sunkiau-ia pareiga, tai nieko iš augštybių nenumesti žemėn, ne šimtus pėdų nukritęs, kad ir mažas daiktėlis gali ką užmūsti".

Broliai Skripkai sąžiningai atidirbę eilę metų čia trumpai pavaizduotus sunkius ir pavojingus dangoraižių statybos darbus, parodė, kad nuspėję plieninių Vyrų vardo ir kaip pavyzdį Amerikos lietuviai grįžo prie mylimos žemės, ant kurios dabar gali būti kasdien po 21 valandą, nebeturėdami kasdien išvykstant į darbus dan-

goraižius padangėse statyti ir nuo savo mylimos žemės atskirti. Dabar įjėdu su entuziazmu jau bene treti metai dirba savo žemelei. Ką per tą laiką spėjo padaryti, gal sekanti kartą.

J. Pr.

DAINUOSIM IR JUOKSIMES

Vieni aprašo, kiti paskaito įvairius gyvenimo nuotykius iš humoristinės pusės, sukeliančius didelį juoką. Juokis žmogui reikia, nes juokas prisideda prie sveikatos stiprinimo — taip daktarai sako.

O mes, daininink būrelis, žada me jus prajuokinti dainuodami linksmas šių laikų aktualijų dainas. Jas išgirsite liepos 16 d. "Naujienu" piknike, Polonia sode, 46-ta gatvės ir Archer Avenue. — Ateikite, pasijuoksite — sveikatos būsite. Tad iki pasimatymo!

Dainininkas

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave.,

Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas lietuvi

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau. (Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

NAUJIENU PIKNIKAS

š.m. Liepos 16 d., sekmadi.

POLONIA SODE

46-ta GATVĖ IR ARCHER AVENUE

GROS J. JONIKO ORKESTRAS ŠOKIAMS

Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.

Don't be a Bom Loser!

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi įsų pinigai labai didelius darbus. Firma, jie padeda jums pasiekti asmeninius jūsų tikslus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuostimius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie nėra iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės su skaitmenais

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Isteigos pletuose Remas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	
Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$33.00	pusei metų \$18.00
tris mėnesiams \$18.00	vienam mėnesiui \$9.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$30.00	pusei metų \$16.00
tris mėnesiams \$16.00	vienam mėnesiui \$8.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Turime nepasimesti

Paskutinėmis savaitėmis Amerikos lietuviai buvo užversti tokia didele politinės propagandos daugybe, kad ir apdairiausi pradžioje pasimesti. Visi esame pripratę prie tam tikros rutinos, o čia veik kiekvieną dieną žinia po žinios, griaunanti "senąjį pasaulį". Susidarė įspūdis, kad visos iki šio laiko buvusios organizacijos pasitraukė į šalį, atsisakė nuo savo įsipareigojimų ir viską perleido "jauniems turkams", kurių tikslai neaiškūs ir užsimojimais pavojingi.

Didžiausioji propagandos banga ėjo iš Toronto organizuojamos Dainų šventės, Sporto varžybų ir prie šių dviejų renginių prikurtos vienos grupelės suorganizuotas Pasaulio Lietuvių Seimas. Vitomis jis dar vadinamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimu, bet kad skaitytojas būtų stipriau paveiktas, tai dažniausiai jis buvo vadinamas "Pasaulio Lietuvių seimu". Į Toronto suvažiavo tiek daug įtakingų veikėjų, jiems ten buvo surušta tokių svarbių pareiškimų, kad susidarė įspūdis tikrai kolosalinio dalyko. Kolosalinių jis atrodė tikrai propagandistų lūpose, o tikrovė buvo visai kitokia. Nei ten buvo suvažiavę pasaulio lietuvių atstovai, nei suvažiavusieji turėjo teisę kalbėti visų pasaulio lietuvių vardu.

Oficialiai tai buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas, į kurį turėjo suvažiuoti frontininkų kontroliuojamos Bendruomenės rinkti atstovai. Jeigu jau būtų suvažiavę jų rinkti atstovai, tai bent galėtų pasakyti, jog tai buvo kelių metų frontininkų propagandos vaisius.

Dabar aiškėja, kad ir taip nebuvo. Visa eilė popierių apygardų, veikiančių JAV net ir rinkimų nepravėdė, atstovų į Pasaulinio Lietuvių seimą neišrinko. Kad sutauptų daugiau pinigų ir energijos, visa eilė apygardų net rinkimų nepravėdė. Jie pasiuntė prieš kelis metus išrinktus valdybos narius, kad atstovautų tos apygardos lietuviams. Kiekvienam aišku, kad jie galėjo atstovauti tikrai "išrinktus" frontininkus, bet ne apygardos ar net apylinkės lietuviams. Pačios didžiausios Bendruomenės apylinkės savo atstovų šiame "pasaulio seime" neturėjo, nes ten jų nepasiuntė.

Kiek tiksliai atstovų tame "pasaulio seime" dalyvavo — tuo tarpu sunku pasakyti, nes oficialiai dar niekur nepaskelbta. Bet šiandien žinome vieną dalyką: visa JAV sritis nuo Chicagoc iki Pacifiko pakraščio turėjo

Telsių miestas fotografuotas

Lietuvos Nepriklausomybės metais

tiktai du atstovus. Niekas jų nerinko, bet valdyba juos paskyrė. Šiandien turime pripažinti, kad nuo Chicagoc vakarus gyvena apie trečdalis Amerikos lietuvių, bet tame pasaulio "seime" jie neturėjo nei vieno rinkto atstovo, bet frontininkams ištikimais po paskirtus žmones. Kiekvienam turi būti aišku, kad du nerinkti lietuviai negali atstovauti trečdaliai lietuvių.

Į vadinamą "pasaulio lietuvių seimą" buvo nuvažiavusi ir septynių Reorganizuotos ir įregistruotos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovų grupė, su jos pirminiku Dr. Vytautu P. Dargiu priešakyje. Šios delegacijos nariai norėjo pranešti "Pasaulio lietuvių seimui", kad ir jie yra bendruomenininkai, kad jie turi savo apygardas ir apylinkes, kad jie veikia pagal Amerikoje veikiančius draugijų įstatymus, ir kad jie nori pasakyti, kokiais pagrindais jie remia visą savo organizacinį darbą. Pasaulio lietuvių seimo organizatoriams buvo įteiktas atvykusių atstovų sąrašas ir pareikštas noras dalyvauti šiame seime. Reorganizuotos Bendruomenės atstovai neranda bendros kalbos su seržantiškai tvarkoma berzdukine Bendruomene, bet jie norėtų rasti bendrą kalbą su Pasaulio Lietuvių Bendruomene ir padėti jai savo kelių metų patirtimi. Jie, būdami garbingi ir mandagūs žmonės, laukė praensimo, kad bus priimti seimo atstovais. Tokio praensimo jie negavo. Kreipėsi į mandatų komisijos pirmininką, bet šis, drebindamas rankas, atsakė, kad jis kortelės jiems duoti negalys.

Pasaulio Lietuvių seimo pirmininku išrinkus Lemo Kamantą, jis tuojau visiems pareiškė, kad šiame "Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime" niekas neturės teisės klausyti klausimų, dalyvauti diskusijose, siūlyti pasiūlymus ar pasiūlyti rezoliucijas, jei neturės baltos kortelės. Baltos kortelės negavusieji registruotos Bendruomenės atstovai pamtė, kad jie į "pasaulio lietuvių seimą" nebus priimti, nieko jame negalės tarti ir jokių pasiūlymų negalės daryti. Jeigu jie būtų politinėse kovose apsiėmę kovotojai, tai ten pat, vos Kamantui paskelbus konferencijų nuostatas priešingus nutarimus, būtų už protestavę ir sukėlę tokį triukšmą, kad atstovų dauguma būtų turėjusi juos įleisti į seimą ir leisti jiems pasakyti, kodėl Amerikos lietuviai vengia barzdukinės Bendruomenės. Amerikos lietuviai nenori, kad juos už nosies vedžiotų politinė grupelė, iki šio meto nepajėgusi apdairiai manevruoti.

Keisčiausia, kad į šią bendruomeninę propagandą tapo įkinkyta ir Vliko leidžiamoji lietuviškoji ELTA. Anksčiau ELTA buvo rimtos lietuviškos informacijos šaltinis, o dabar ji skelbia tikrai vienos politinės grupės pranešimus, manydamą, kad redaktoriai nepajėgs atskirti pelą nuo grūdų. Redaktoriai turi daugiau patirties, negu informacinę plunksną neesniai paviliojusieji propagandistai. Noras rašyti pas juos gali būti labai didelis,

bet reikia skaitytis su gyvenimo tikrove. O tikrovė dažnai yra labai skirtinga nuo didelių norų.

Kiek mums žinoma, propagandinis kvaitulys netrukus išsiblaškys. "Pasaulio lietuvių seimas" buvo labai didelis, bet kai paaiškėjo, kad jis galėjo būti daug didesnis, jeigu būtų rasta bendra kalba su veikiančiomis lietuviškom organizacijom, draugijoms bei susivienijimais, jeigu būtų parodyta bent trupinėlis tolerancijos ir noras gerbti kitaip galvojančių savo tautietį. Naujai "išrinktiems" tuoj paaiškės, kad prievarta ir tuščia propaganda savo nuomonės kitam negalima primesti. Be to, paaiškės, kad Bendruomenė Amerikos Lietuvių Tarybos negalės likviduoti. Praeiti metai lietuvių daugumą įtikino, kad Lietuvos laisvei daugiausia pasidarbavo Amerikos Lietuvių Taryba, kad ir šiais metais jai teks nešti pati didžiausioji našta. Metinėje Alto konferencijoje apie propagandos išaustą barzdukinės Bendruomenės "pasaulio lietuvių seimą" ir atgarsio nebus.

MASKVA RŪPINASI AMERIKOS POLITIKĄ

Berlynas, Vokietija. Diplomatai iš Maskvos praneša, kad sovietų valdžios atstovai yra labai susirūpinę JAV užsienio politiką. Iki šio meto sovietų agentai gana tiksliai informuodavo Maskvą apie Amerikos valdžios atstovų nuotakas.

Bet paskutiniu metu prezidento Carterio padaryti pareiškimai juos išmušė iš vėžių. Prezidento pareiškimas, kad jis neleis sovietų diplomatomis daugiau jį apgaudinėti, juos nustebino. Jie žinojo, kad jį apgaudinėja, bet nemanė, kad jis užprotestuos ir imsis priemonių apgautiniams sustabdyti.

Brežnevas apibars Amerikoje esančius diplomatus, kodėl jie laiku jo neįspėjo. Vienintelis, kuris Brežnevą laiku įspėjo — buvo Gromyka.

MASKVA TURĖTŲ MOKĖTI AUKSU

WASHINGTON, D. C. — Atrodo, kad sovietų valdžia nekreips jokio dėmesio į prezidento Carterio protestus dėl Šaranskio skubaus teismo ir labai žiaurių kaltinimų.

Sovietų valdžia pastatė 11 slapto policijos agentų ir saugumo pareigūnų liudyti prieš

Anatolijų Šaranskį.

Brežnevas tyčia norės parodyti prezidentui Carteriui kad Rusijoje jo protestai nieko nereiškia.

Pareiškimai iš Maskvos sako, kad Šaranskiui bus paskirta mirties bausmė. Ar jis bus paskirtas, tuo tarpu dar nežinia. Bet jis gali būti sušaudytas, kad parodytų prezidentui Carteriui sovietų valdžios drąsą.

Kongreso atstovai patarė prezidentui Carteriui įsakyti visiems pramonininkams ir pirkliams, pardavinėjantiems mašiną ir žaliavas Sovietų Sąjungai, reikalauti mokėti doleriais arba aukso.

Sovietų valdžia samoninkai nuvertino dolerį, kad galėtų daugiau gauti iš turistų.

WINNIPEGŲ NAUJIENOS

Ligoniai

Šiomis dienomis apsirgo Naujių skaitojas Juozas Demeckas, Winnipeg Lietuvių klubo finansų sekretorius. Jis randasi St. Boniface ligoninėje, 7-lame aukšte, kambarys 125. Draugai klubiečiai, kam aplinkinės leidžia, apankyti jį.

Taip pat St. Boniface ligoninėje, 6-lame aukšte, jau trys savaitės po operacijos guli Julija Ramanauskienė. Tai lietuvių

"plumberio" žmona. Ramanauskai, prieš kiek laiko buvę mano artimi kaimynai, geri nuširdūs žmonės. Aš ir mano žmona Helena, tik prieš kelias dienas ligonius aplankėme. Linkime jiems greitai pasveikti.

K. Beniušis

LIETUVIS TESIEKE PASAULINĮ LAIMEJIMĄ

Joseph Tebelskis, prieš birželio 13, baigė aukštesniąją mokyklą, Fremont, Cal., kur per keturis metus buvo "Garbės studentas", laimėjo stipendiją stoti į universitetą.

Greitu laiku nusprendė atsiekti kaip kontestantas į Westinghouse — Science Talent Search nacionalinį kontestą. Iš 300 kontestantų, jis laimėjo "Garbės titulą".

Sužinojęs apie tarptautinį mokslų ir inžinerijos kontestą (International Science and Engineering Contest) tuojau užsiregistravo stoti į kompeticiją. Iš 3000 kontestantų Juozas Tebelskis laimėjo trečią prizą Pasauliniame konteste. Juozas Tebelskis suteikė lietuviams didelę garbę, laimėdamas dviejuose kontestuose.

Juozas Tebelskis yra sūnus Roberto ir Virginijos Tebelskių. Abu tėvai yra aukštesniosios mokyklos mokytojai, biologijos šakoje San Jose, Cal.

Tėvas Robertas Tebelskis gimęs Chicagoje, gyvenęs Brighton Parko rajone. Kadangi jo tėvai Antanas ir Harriet Tebelskiai persikėlė gyventi į Riverside, Cal., tokiu atveju visa šeima apleido Chicago.

SEKRETORIUS VANCE TARIASI SU GROMYKA

Ženava, Šveicarija. — Valstybės sekretorius Cyrus R. Vance šiandien gana ilgame posėdyje tarėsi su Sovietų užsienio ministro Gromyka. Oficialiai praneša, kad jiedu tarėsi įvairiais atomo strateginių ginklų kontrolės reikalais, bet jiedu galėjo aptarti ir Afrikos bei Artimųjų Rytų klausimus. Tvirtinama, kad sekretorius Vance pranešė Gromycai, kad ne tik prezidentas, bet ir įtakingesnieji senato bei kongreso vadai nepatenkinti Maskvoje vykstančių Šaranskio teismu.

Sovietų valdžia pasižadėjo vykdyti Helsinkio aktus, o dabar teisia žmones, kurie ryžosi daboti, kad tie aktai būtų vykdomi. Jeigu šitas klausimas nebus tinkamai išspręstas, tai santykiai tarp abiejų valstybių negalės gerėti.

Floridos policija sušaukė 40 metų amžiaus Bernard Wilson ir 43 metų Laurą Mae, kurie pavogė Wisconsin lektuvėlį, atskrido į Floridą, manydami, kad nebus pagauti ir išaiškinti.

Svarbūs dokumentai apie Darių ir Girėną

(Tęsinys)

Didžiai Gerbiamas Pone Ministeri,

1959 m. sausio m. 9 d. "Vienybės" 2 nr. patalpinas d-ro V. Terejono straipsnis "Darius ir Girėno mirties mistė". Čia d-ras Terejonas mini, būk d-ras Gudavičius jam sakęs, kad balzamavojant Dariaus ir Girėno kūnus Kauno anatomikume, abiejuose buvo rastos šovimo žymės. Iš kitos pusės, VDU anatomijos prof. Jurgis Žilinskas, kuriam buvo pavesta kūnų balzamavimas, į d-ro Terejono paklausimą, ar buvo rastos šovimo žymės, neatsakęs nei taip, nei ne, tik pabrėžęs, kad Lietuvos Vyriausybė buvusi įspėta Vokietijų užsienio ministerijos neskelbti kūnų tyrimo duomenų, kad išvengus konflikto su Vokietija.

Laukdamas nenaudinga veltis į polemiką per viešąją spaudą, aš, kaip buvęs medicinos ekspertas, pasiryžęs painformuoti Jus, Pone Ministeri, kad versija pašovimo buvo be pagrindo.

Tuoju po tragiškos Dariaus ir Girėno mirties, Lietuvoje paplito gandas, kad lakūnai būk žuvę nuo vokiečių kulkų, o ne nuo audros.

Lietuvos Vyriausybė ėmėsi priemonių, kad išaiškintų Dariaus ir Girėno mirties priežastį. Kai lakūnų kūnai buvo atgabinti lėktuvu iš Vokietijos į Kauną, jie buvo patalpinti teismo medicinos institute Kaune

nustatyti, ar juose nėra kulkomis padarytų sužalojimų, girdėti nei iš prof. Žilinsko, kuriam buvo pavestas kūnų žymėjimas, nei iš kitų, kad balzamavojant būtų

Vyriausybės vardu ministeris pirmininkas Juozas Demeckas rastos kulkų žymės. Taip pat nebuvau girdėjęs. Tubelis pavedė anatomijos prof. Jurgini Žilinskiui ir kad Vokietijos užsienio ministerija būtų dariusi spaudos teismo medicinos prof. d-rui Kazui Ozeliui išlikti Da-dimą į Lietuvos Vyriausybę, kad negarsintų Dariaus riau ir Girėno kūnus ir tyrimo eigoje rastus kūnų su ir Girėno kūnų tyrimo duomenų, dėl galimo kilti konfliktu su Vokietija.

Tubeliui.

Aš skubiai buvau iškvieistas Kauną iš Palangos, kūnai būvo palydėti į katalikų kapines Kaune pastakur atostogavau. Tuoju pradėti tyrimai. Kūnai jau būvo lyti mauzolėju.

paveikti vasaros temperatūros, reikėsi odus pažalinti ir patinimas. Tyrimas buvo sunkus, kadangi kūdžiūsios mauzolėjuje drėgmės, kūnų vaizdas ėmė keistai turėjo būti išsaugoti, kaip buvo; balzamavimui. Reikis. Todėl kūnai iš mauzolėjų vėl buvo perkelti į kėjų įžiūrėti kiekvieną smulkiausi pakėnkimą kūnų teismo medicinos koplyčia, karioje buvo saugojami paviršiuje, odoje; kaulų sužalojimai būvo patikrinti per visą vokiečių okupaciją.

Tyrimai paėmė gaudus, kad Darius ir Girėnas pagal formą ir dydžius kūnų sužalojimai; pletos, su-buvę vokiečių pašauti, bet katastrofos priežastis neaiš-traišytos, lūžusių kaulų galais pradurtos ir kitokios ki; kas nelaimės kaltininkas — ašdrā, lėktuvo gedimas žaidos, bet visiškai nebuvo rasta žymių, kurios būtu ar lakūnų nuovargis.

galėjusios sukelti įtarimą, kad lakūnai būvo pašauti. Tyrimas užtruko 3 dienas. Visa tyrimų eiga, visi rasti kūnuose sužalojimai bei pakitimai būvo smulkiai ap-rašyti, sudarytas aktas su mūsų abiejų vieninga nuo-mone, kad kulkomis padarytų sužalojimų žymių Dariaus ir Girėno kūnuose nerasta.

Tyrimo aktas būvo netarpiškai įteiktas minist-riui pirmininkui Juozui Tubeliui, kaip tai būvo iš kal-no mums įsakyta.

Dariaus ir Girėno kūnai būvo perduoti į gretimai esantį anatomikumą balzamavimui. Man neteko Manteno, III.

Po ilgai trukusio balzamavimo, Dariaus ir Girėno kūnai būvo palydėti į katalikų kapines Kaune pasta-

Po kurio laiko būvo pastebėta, kad dėl pasiro-vimas ir patinimas. Tyrimas buvo sunkus, kadangi kūdžiūsios mauzolėjuje drėgmės, kūnų vaizdas ėmė keistai turėjo būti išsaugoti, kaip buvo; balzamavimui. Reikis. Todėl kūnai iš mauzolėjų vėl buvo perkelti į kėjų įžiūrėti kiekvieną smulkiausi pakėnkimą kūnų teismo medicinos koplyčia, karioje buvo saugojami paviršiuje, odoje; kaulų sužalojimai būvo patikrinti per visą vokiečių okupaciją.

Tyrimai paėmė gaudus, kad Darius ir Girėnas pagal formą ir dydžius kūnų sužalojimai; pletos, su-buvę vokiečių pašauti, bet katastrofos priežastis neaiš-traišytos, lūžusių kaulų galais pradurtos ir kitokios ki; kas nelaimės kaltininkas — ašdrā, lėktuvo gedimas žaidos, bet visiškai nebuvo rasta žymių, kurios būtu ar lakūnų nuovargis.

galėjusios sukelti įtarimą, kad lakūnai būvo pašauti. Tyrimas užtruko 3 dienas. Visa tyrimų eiga, visi rasti kūnuose sužalojimai bei pakitimai būvo smulkiai ap-rašyti, sudarytas aktas su mūsų abiejų vieninga nuo-mone, kad kulkomis padarytų sužalojimų žymių Dariaus ir Girėno kūnuose nerasta.

Tyrimo aktas būvo netarpiškai įteiktas minist-riui pirmininkui Juozui Tubeliui, kaip tai būvo iš kal-no mums įsakyta.

Dariaus ir Girėno kūnai būvo perduoti į gretimai esantį anatomikumą balzamavimui. Man neteko Manteno, III.

VDU Kaune teismo medicinos prof. med. d-ras. Kazys Ozelis

Kopija laiško Lietuvos atstovui Washington'e iš vasario mėn. 24 d. 1959 m.

Lithuanian Legation
Washington, D.C.

1959 m. vasario mėn. 26 d.

Prof. Dr. K. Ozeliui
100 Barnard Rd.

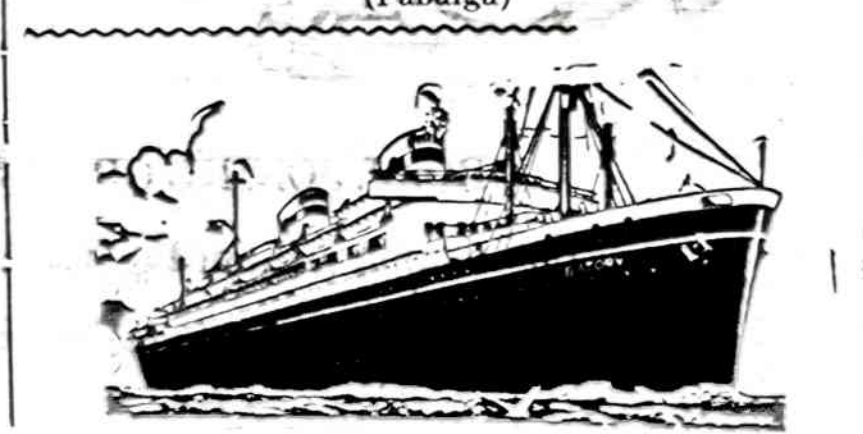
Didžiai Gerbiamas Profesoriau

Ačiū labai už Jūsų š. m. vasario 24 d. laišką su informacija apie Dariaus-Girėno žuvimą. Aš buvau pastebėjęs Jūsų laiške minimą "Vienybės" numerį, kuriame buvo reiškiama priešinga nuomonė. Jūsų laiškas tuo reikalu mėsą daugiau šviesos į mūsų lakūnų žuvimo aplinkybes. Labai gerai, kad Jūsų turimas tuo reikalu žinias malonėje pranešė Lietuvos įstaisgai. Gerai, kad tuo reikalu kur nors pildėms rekordas pa-liaka, ypač kada vienas kitas arčiau to reikalo būvo žmogus ima pranykti iš mūsų tarpo. Su Jūsų informacija supažindinu ir kelių kitų mūsų Pasaulinių-bių. Dar kartą labai ačiū.

Prašau priimti, Pone Profesoriau, mano gilią pa-garbos pareiškimą.

J. Kajeckas

(Originalo kopija. K. Ozelis, 4. 19. 59. Manteno III.)
(Pabaiga)

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepiu, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, N.Y.
VALA: DOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždarėta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antradi, 1-4 popiet.
ketvirtadi, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL: pirm., antradi, trečiadi.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandai.
Speciali pagalba klijoms.
(Arch Support), ir t. t.
VAL: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

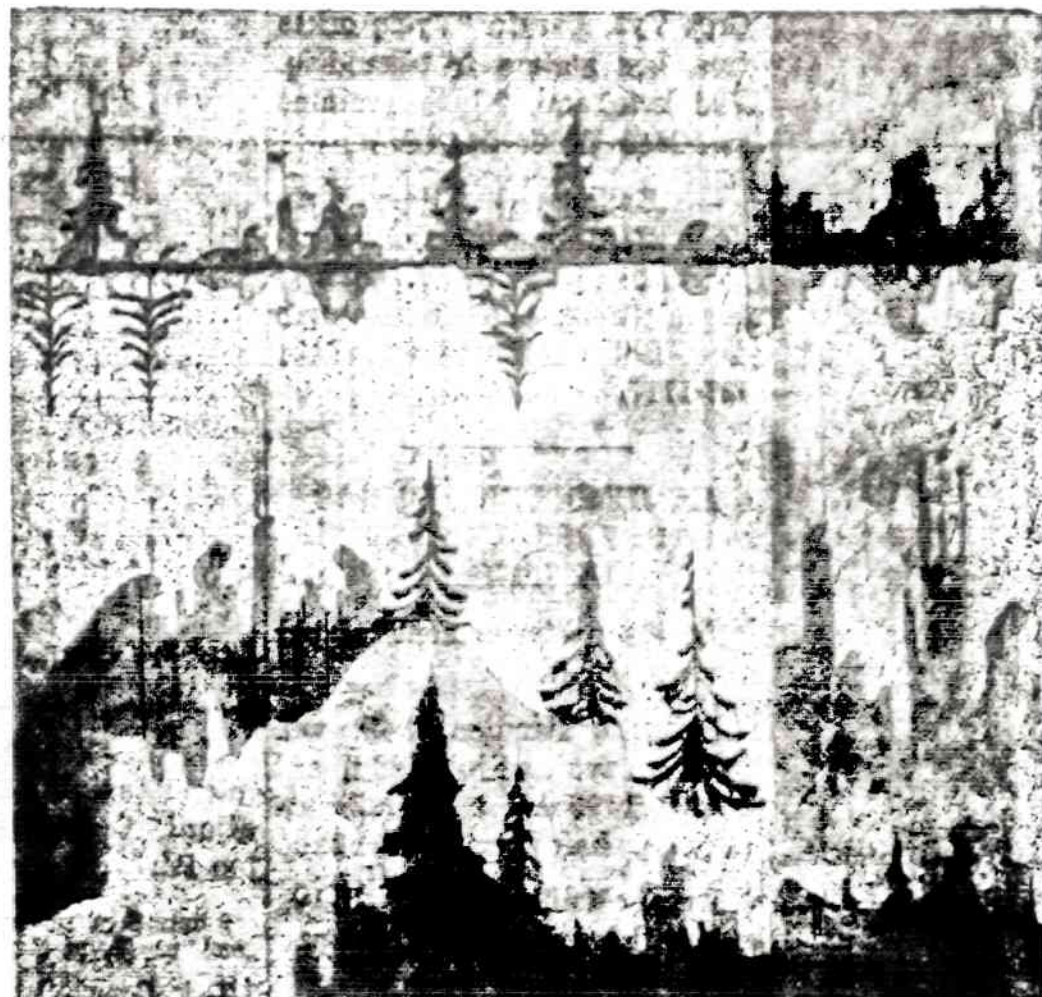
PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna aparauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Viešos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
-3:30 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. rytą.
Vadovė Aldona Dėvukas
Telef.: HEimlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**Didžiausias kailių
pasirinkimas**
Jūs rinksitės iš
Mūsų ir Mūsų
Chicago
**NORMANA
BURSTEINA**
Tel. 263-5828
(Jei neįmanoma)
677-8489
(būdo)
186 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, ILL. 60601

Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsakyti Naujienas, pra-
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jums siūsiame Naujienas dvi sa-
vaites nemokamai.

M. K. ČIURLIONIS

PAVASARIO SONATA

Gyventojų prieauglis okupuotoje Lietuvoje

Okupuotos Lietuvos komunis-
tų partijos Vilniuje leidžiamame
"Švyturio" žurnale 1977 m.
12-me numeryje rašoma:
— Lietuvos TSSR gyventojų
daugėja vis lėčiau ir lėčiau. An-
tai per aštuntąjį penkmetį jų
padaugėjo 5,9%, o per devintą-
jį — 4,7%. Tikimasi, kad šis
penkmetį padaugės tik 3,6%.
(įsidėmėtina, kad šie procentai
nurodo bendrą visų okupuotos
Lietuvos gyventojų padaugėjimą
— įskaitant atgabentus ru-
siškus kolonistus ir "laisvų" no-
ru atvažiuosius kitus žmones.
Kas gi tai lemia? Yra žinoma,
kad gyventojų skaičiaus kitimą
veikia natūralus prieauglis gy-
ventojų persikėlimas į kitas So-
vietų Sąjungos sritis.

Lietuvos TSSR lemiamas vei-
ksnys yra natūralus prieauglis.
Jei paaimtume ilgesnį laikotar-
pi, pavyzdžiui, tarp 1959 ir 1970
metų gyventojų suračyma, tai
matytume, kad iš bendro 416,8

tūkst. gyventojų padidėjimo
367,3 tūkst. sudaro natūralus gy-
ventojų prieauglis ir 49,5 tūkst.
tūkst. dėl privažiavusių iš
Sovietų Sąjungos kitų tautybių.
Devintojo penkmečio metais
taip pat turime analogišką si-
tuaciją. Bendras respublikos gy-
ventojų skaičius padidėjo 149,3
tūkst. Apie aplinkines respub-
likose — Latvijoje, Baltarusijoje,
RTFSR — jau dabar natū-
ralus gyventojų prieauglis žy-
miai mažesnis negu Lietuvoje
ir gyventojų užimtumas taip pat
labai didelis, jaučiamas darbo
rankų trūkumas.

Per 25 metus, 1951 — 1975
metų laikotarpyje, Lietuvos res-
publikoje gimė 1,01,325 kūdikiai
(lietuvių, rusų ir kiti), arba
kasmet vidutiniškai po 56,053.
Duomenys rodo, kad 1956 —
1960 dar turėta absoliutų kas-
metinį gimusiųjų prieauglį —
3,614, o kitais penkmečiais jis
sumažėjo. Ypač reikšmingi 1966

— 1970 metai, kuriais metais gi-
mimų buvo mažiau kaip mirimų
met. laikotarpyje vidutinis meti-
nis absoliutus gimusiųjų skai-
čiaus prieauglis minuso ženkle —
2,300. Per devintąjį penkmetį
gimusiųjų skaičius sumažėjo
19,3 tūkst.

Sprendami apie susidariusią
padėtį, kaip yra įprasta, lygina-
me save su kaimynais. Antai
1975 m. tūkstančiui gyventojų te-
ko natūralus prieauglio Latvijo-
je — 1,9, Estijoje — 3,3, Lietu-
voje — 6,2. Atrodo, lyg ir nė-
ra ko baimintis: pas mus dar
natūralus prieauglis gerokai di-
desnis negu Latvijoje ir Estio-
je. O iš tikrųjų susirūpinti ver-
ta, kadangi Latvija, ir Estija
gana aparačią vejomės. Pavyz-
džiui, jei palyginsime 1975 m.
gimimo lygį u 1960 metų, tai
pamatysime, kad Latvijoje jis
sumažėjo 16,2%. Estijoje —
10,2%, o Lietuvoje net 35,2%.
Per devintąjį penkmetį gimimų
lygis sumažėjo Latvijoje —
3,5%, Estijoje — 6,7%, Lietuvo-
je — 10,8%. Todėl mes ir artė-
jame prie Latvijos ir Estijos gi-
mimų lygio, drauge ir natūra-

laus prieauglio lygio. 1970 m.
Lietuvos respublikos gyventojų
gimimų lygis viršijo Latvijos
gyventojų gimimų lygį 21,4%,
o Estijos — 11,4%; 1975 m. —
atitinkamai tik 12,1 ir 5,4 pro-
centais.

Pasak "Švyturio", dabartinis
gimimų lygis dar užtikrina iš-
plėsinę gyventojų reprodukciją
ir reikiamą darbo išteklį prie-
augli. Tačiau to neužtenka: da-
bartinį Lietuvos gyventojų gi-
mimų lygį bent jau reikėtų sta-
bilizuoti kad jis toliau nebema-
žėtų. Gimimo mažėjimo prie-
žasčių yra gana daug, jos būdin-
gos ne tik LTSR, bet ir kitų res-
publikų gyventojams, tik jų vei-
kimo ir pasireikimo galia nėra
vienoda. Bet apie tai kitą kar-
kartą.

Juozo Smolelio

Atsiminimų Skirsnėliai

atspausdinti
Graži, lengvai skaitoma ir
idoni 250 puslapių knyga su-
krauta autoriaus troboje.
Čikagos ir apylinkių lietuvių,
skirsnėlių mėgėjai, prašomi at-
vykti ir knygą pasiimti. Kitur
gyvenantieji prašomi užsakyti
paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, ILL. 60629

TVIRTA SVEIKATA

(Atkelta iš 2 psl.)

pridėti burokėlių sunkos, gausi-
me raudoną padažą. Žalia gi,
spalva gaunama pridėjus špinatų
sunkos kelis lašus. Vaisiams
padažas paskaninamas su span-
guolių ar aviečių bei serbentų
sunka, nededant garstyčių mil-
telių.

Prieskonių pakeitimas yra lais-
vas-individualus pasirinkimas.
Šis padažas atstoja tikrą majo-
nezą. Naudojamas tas padažas
ir kitiems produktams bei sumuš-
tiniams, puošimui ir kasdieniam
naudojimui prie valgių.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKŠCIONIUI

"Pasirenk pasitikti savo Dievą". — Amos 4:12.

Tikrasis būdas pasirengti pasitikti Dievą ir klausyti jo nutarimo apie
amžinąjį žmogaus likimą nėra, kaip paprastai manoma, pradėjimas pasi-
rodyti gerai ir šventais tik tada, kai žmogus pasensta arba susergera ir
pamato besitartiną mirtį arba kokią kitą nelaimę. Prisirengimas pa-
sitikti Dievą turi prasidėti nuo tos valandos, kai mes nusigręžėme nuo nuo-
dėmės ir pasidareme tikinčiais. Nes tuokart mes esame prašomi prista-
tyti savo kūnus Dievui kaip gyvas ir šventas ir jam patinkamas aukas.
Po to mes gauname jo dvasios ir pasidarome jo mokytiniais ir per visą li-
kusį gyvenimą esame prirėngiami dalyvauti su savo Atpirkėju jo garbin-
goje karalystėje.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCĖ
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

807 So. LITHUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3577

GEORGE F. RUDMINAS

5219 So. LITHUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET RApublik 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VILnius 7-6673

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 974-6410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

— MALLIENOS, CHICAGO 8, ILL. Friday 14. July 1978

Nuo
1914 metų

Midland Savings apta-
nauja lėšų paimimo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
šios apylinkės. Dėkojame
Jums už mūsų parodytą
pastikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.
Seskaite apdrauškite iki
\$40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

**MIDLAND
SAVINGS**
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5 1/4 %

All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings.
paid quarterly.

7 1/2 %

1 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

ENERGY WISE

Change the oil and
filters every 3,000 to
6,000 miles to avoid
wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

IT'S AMAZING!

BABY OPOSSUMS
ARE SO TINY THAT
20 OF THEM WILL JUST
FILL A TEASPOON!

AMONG THE ANCIENT BABYLONIANS, A
REMEDY FOR GRAYING HAIR WAS A MIXTURE
OF GROUND UP PIGS' FEET AND GOOSE FAT!

Pavergtų Tautų minėjimas liepos 14-15 d. 1978 m. Richard J. Daley plazoje

Visiems žinoma, kad State 1) Minėjimas pradėdamas uk-
ratinečių arkivyskupo Konstan-
tino Malda.
2) Pr. klamacijų ir rezoliu-
jų skaitymas.
3) Groja muzikantų unijos
orkestras.
4) Garbės kalbėtojai ir State
dept., Kongreso narių kalbos.
5) Pagrindinis kalbėtojas —
ukrainų kilmės, buvęs rusų ge-
nerolas, Petro Ilyhorenko.
Visi lietuviai prašomi daly-
vauti. Renkamės scenoje vaka-
rų pasėje. Atsinešam vėliavėles
ir sudedamas kėdes. Išlaidoms
padengti prašome siųsti čekius:
Captive Nations Committee,
4146 N. Elston Ave., Chicago,
Illinois, 60610.
Vincas Samaska,
Lietuvių grupės pirmininkas.

4:30 v. p. p. programa prade-
dama pentadienį, iškeliant ap-
link Amžingą Aukurą pavergtų
jų tautų vėliavas. Iki 10 val.
vakaro kiekviena tauta turės
prie savo vėliavos garbės sar-
gybą. Galime turėti paskaitas,
giedoti ir t.t.

Seštadienį garbės sargyba bu-
dės prie vėliavų nuo 9 iki 12
val. ryto. 12-tą valandą vėlia-
vos sunėsamos ir iki progrā-
mos pabaigos sustatomos sce-
noje.

TRUMPAI

— Ponia K. Martin iš šiaurės
miesto apylinkės po ilgesnės
pertraukos vėl tapo Naujienų
skaitytoja, užsisakydama jas vie-
neriems metams. Jai teko nu-
kentėti gaisre, gyvenant Chica-
gos pietvakarių integratoje
apylinkėje. Malonu jai vėl maty-
ti skaitytojų sąrašuose.

— Martynas Kūjus iš Pilzen
apylinkės, Mažosios Lietuvos
lietuvių veikėjas, lankėsi Nau-
jienose. Dėkui už vizitą, anksty-
bą prenumeratos prašymą ir
už \$5 auką. M. Kūjus yra para-

— J. Bacevičius iš Hammond,
Ind., kiekviena proga paremia
Naujienų leidimą. Dėkui už an-
kstybą prenumeratos prašymą.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vėjus komisija kreipiasi į visus skal-
tytojus ir į visus lietuvius, ir prašo paskirti knygnešius bei lietuviškos spau-
dos plėtimui pavyzdžius, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį.
Juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūks-
tama grandinė ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos lietuviškos
taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendroms įėjoms
siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuviško rei-
kalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJODŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado miencatų, kurie prisidėjo prie Pla-
tinimo vėjus labai vertingomis dovanomis naujienoms skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio,
17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9753, paskyrė
trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti
svėčias puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu,
žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbi ir savitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus"
autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsirad ir daugiau
mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos ruden-
iniame Naujienų piktike.

Visas ir visus kviečiame į didžiulę taktą.

Prenumeratos prašymą, užsakymą, bei galimų skaitytojų reikalingas
prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo prašau savo prenumeratą, taupydama laiką ir
mažindama susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsėkau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris
yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vėjus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų
pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vėjus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipa-
žinti nemokamai be jokių išpaiečių.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

ma ir už atsiųstą \$5 auką. Taip
pat dėkui tos valstijos tautie-
čiui, užsikūsiui Naujienas
6 mėn., bet nei pavardės, nei
vietovės prašiusiam neskelbti.

— Dėkui K. Ciurinskui iš St.
John, Ind., už dvylikos dolerių
auką. Taip pat dėkui už ben-
dradarbiavimą ir nuolatinę pa-
ramą Naujienoms.

— Jonas Jokubauskas iš Mont-
realio baigė McGill universite-
to Medicinos mokyklą daktaro
laipsniu. Praktika atlieka Gene-
ralinėje ligoninėje Montrea-
lyje.

— SLA 72 kuopos gegužinė
bus liepos 23 d. Podolskio so-
dyboje, esančioje prie Paris
Ont. Bus pagerbtas partizanas
Juozas Daumantas ir dalis pik-
niko pelno bus įnešta į Kana-
dos Lietuvių Fondą.

— K. Jurgelys, Hamiltono
Lietuvių Pensininkų klubo vi-
cepirmininkas, gavo liūdną ži-
nią, kad Lietuvoje mirė jo žmo-
na.

— Sofija Adomaitienė, pade-
dama Galinos Josuweitienės,
bus Naujienų piktiko vyr. šeim-
ninkė. Joms ateis į talką ir pri-
ims svečius Irena Pranskevi-
čienė, Rožė Didžgalvienė, Elz-
bieta Petkūnienė, jos atvykusios
iš Texas sesutė ir kitos ponios
bei panelės. Barą tvarkys Wal-
ter Kalvaitis iš Dariaus ir Girė-
no posto. Po iškilnių Marquet-
te Parke atvyks komandierius
J. Martikonis, Petras Blekis iš
Zarasų klubo prižiūrės ponė-
čkę Kepimę, Ema Petraitienė ir
Josefina Krikščiūnienė tvarkys
kasos reikalus ir pardavinės bi-
lietelius. Laimės šulinį tvarkys
Frances Klumbis, Helen Kijau-
skas, Stella Daraška, Nancy San-
tosky ir kitos ponios bei pane-
lės.

— Juozas Ankus, Baltic Ba-
kary savininkas prižadėjo ne-
mokamai apripinti Naujienų
piktiką įvairia savo kepyklos
duona, pyragais pyragais ir or-
tortais. Dėkui p. J. Ankiui ir jo
šeimai remiantiems įvairias or-

Sofija Adomaitienė,

ganizacijos ir bendruosius vi-
siems lietuviams darbus.

— Žinomas akordeonistas Au-
las Stelmokas linksminis Nauje-
nų piktiko dalyvius ir šokėjus
svajingomis melodijomis ir šo-
kių muzika šį sekmadienį Po-
lonia sode.

— SPECIALI 20% NUOLAIDA
UŽ 14 KARATŲ RETEŽELIUS.
Daug įvairių puošmenų. Moka-
me \$4 už sidabrinį dolerį. Per-
kame pašto ženklus ir pinigų
kolekcijas. PATRIA, 4207 So.
Sacramento, Tel. 247-5018. (Pr.)

— Dėl visu rūšių stogų dengi-
mo bei pataisymo kreipkitės
pas ARVYDĄ KIELĄ, 434-9655.
(Pr.)

— Futbolo klubas Lituanica
ruošia tradicinį pikniką ir fut-
bolo turnyrą liepos 29 d. nuo
11 ryto iki 11 v. vak. Marquet-
te aikštėje, 6900 So. California.
Dalyvaus Lituanica, Sparta,
Lightning, Winged Bull, Rams,
Green-White ir Real FC rink-
tinės. Programoje taip pat da-
lyvaus Chicago miesto raitoji
policija ir Šunų dalinys, taip
pat gaisrininkai. Sveikatos sky-
rius tikrins kraujo spaudimą.

Gros Vyt. Dargio "Vyčių orkes-
tras, bus gerimų ir užkandžių.
Visi kviečiami. Klubo svetainė
yra 2416 W. 69 St. (Pr.)

— Kelionių į Vilnių \$ m.
Rugp. 22 d. informacijai bei re-
gistruotis prašome kreiptis į
Marių Kieč, 6557 S. Talman
Ave., Chicago 60629. tel. (312)
737-1717.

AR JUMS REIKALINGAS STEBŪKLAS JESŲ GYVENIME?

Ar jūs norite asmeniškai per-
gyventi stebuklą?

Pasukite šiandien 9:45 val.
vakare savo radijo rodiklį ant
bangos 1490 AM ir išgirsite at-
sakymą, kaip patirti stebuklą.

Ryt, šeštadienį, liepos 15 d.,
radijo banga 106.3 FM, per
"Lietuvos Aidus" 9:10 val. va-
kare išgirsite "Gerąją Naujie-
nų Lietuviams" — "Nepanei-
giama tikrovė".

Pareikalausite knygelę "Kaip
atgimti iš naujo". Prisiūsime
dovanai. Mūsų adresas: Lithua-
nian Ministries, P. O. Box 321,
Oak Lawn, Ill. 60454.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dau,
padėti teisininko Prano Šulo pa-
ruošta, teisėjo Alphonse Well
peržiūrėta, "Snaivos" išleist
knyga —

Su legaliskomis formomis
Knyga su formomis gauna
ma "Naujienų" administracijoje.

Knygos kaina \$3.. Su legališko
mis formomis — \$3.50.
Užsakymus su Money orde-
riu siųsti: "Naujienos", 1739 S.
Halsted St., Chicago Ill. 60608

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

PARDUODAMI Hoover dul-
kių valytojas, žolei plauti maši-
na, laikrodininko suolas ir du
kabinetai. Telefonuoti Tony RE-
7-2377 arba užsikite į 6947 So.
Washenaw.

BUSS. OPP. — IN TOWN Biznio Proga — Mieste

FOR SALE
Manufacturing place doing business
in cut, make, and trim on men's
special orders since 1936. Owner is
retiring. Very reasonable. Write:
Naujienos, Box 1043, 223 W. Wa-
shington St., Chicago, Ill. 60606.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

MACHINISTS

Immediate openings for expe-
rienced operators in the follo-
wing jobs:

- De Vlieg/Jig Mill
- External & Universal Grin-
der
- Milling Machine Operator
- Gear Grinder
- Spiral Bevel Gear Cutter
and Grinder.

Must speak English, be able
to read Blue Prints, do set-up &
have own tools. Excl. benefit
program.

LITTON PRECISION GEAR

4545 S. Western Blvd.
Ms. O'Shea

An Equal Opportunity Emp-
loyer M/F

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

Men's Formal Wear Company
needs individual to work Full
time. Part time. In warehouse
assembling garments. Daytime.
High School Grad.
Circle Campus location.
Call Mr. Janik 829-0001

EXCLUSIVE LOOP FURRIER Presently is seeking EXPERIENCED FUR FINI- SHERS

On all types of furs
Excellent starting salary, plus
benefits including profit-shar-
ing and health insurance.
Apply in Person
13th Floor—Personnel Office
EVANS, INC.
36 S. State St.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PAŠKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIMS NUOSIMIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Murinis 2 butų, naujai atre-
montuotas. Vieną tuoj galima
užimti. Geriausia vieta Brigh-
ton Parke.

2 butų 9 m. senumo. 2 po 5.3 mie-
gami, 51 St. už Kedzie. Tik \$82,500.

72 ir Campbell 1½ aukšto naujes-
nis murinis namas. Irenas rusys.
\$65,000.

10½ akru žemės netoli Burlington,
Wisconsin. Maudytis ir žuvalti labai
arti. \$25,000.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas
pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE
SUTU NUOMAVIMAS — parenkam
nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

ELECTRONIC TECHNICIANS

Rapidly expanding electronic manu-
facturing plant located in Skokie is
seeking qualified people in the field
of home entertainment, audio systems
repair, 8 track stereo cassette, etc.
Position requires experience of SO-
LID STATE CIRCUITRY. Good Com-
pany benefits including paid holi-
days, hospitalization & major medi-
cal, etc. Salary commensurate with
experience. Please contact Linda at
965-3170 for an appointment.
R. J. MACDONALD INT. CORP.
7707 N. Austin, Skokie, Ill. 60077

Tool Room Machinist

Men experienced in lathe, mil.
drills, etc., needed to make dies,
jigs & fixtures for wire pro-
ducts company. Overtime &
fixtures for wire product com-
pany. Overtime & full benefits.
Phone for interview: 243-5940.
CHICAGO WIRECRAFT CO.
1535 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. 60608.

CLEARING & LIGHT MAINTENANCE

Full time. Days.
SARATOGA APTS.
ROLLING MEADOWS
259-0888.

QUALITY CONTROL SUPERVISION

QUALITY CONTROL SUPERVISOR
We are seeking an intelligent person
with strong leadership ability for
this position. — Experience in qual-
ity control desirable, but not
necessary for one with mechanical
or technical background and moti-
vation to learn. Ability to supervise
and relate well with other in a ma-
chine shop environment very impor-
tant.
Good salary and benefit program.
Excellent working condition.
LITTON
PRECISION
GEAR
4545 S. Western Blvd.
Chicago, Illinois 60609
847-4211
Ms. Mary O'Shea
equal opportunity employer
F/M

PUNCH PRESS OPERATORS

We have openings for 1st shift
for operators, with 3 years exp.
No set-up. Excellent benefits,
quiet neighborhood.
BELL ELECTRIC
778-6111
Equal Opportunity Employer M/F

RIMTAS NAMŲ PARDAVIMAS

4 VIENETŲ mūras ir garažas. Nau-
jas gazu šildymas. Našlė atiduoda už
\$38,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas.
2 butai ir profesionali liuksus ofi-
so patalpa. Daug priedų, Marquette
Parke, aukšta kokybė, \$50,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas Mar-
quette Parke.

LIETUVŲ MEGIAMOJ gamtoj ne-
toli nuo Chicago prie ežero didelis
namas ir 3 akrų žemės. Daug gerų
prietaisų. Svarus oras, aplinka ir na-
mas, tinkamas pastoviam gyvenimui.
\$45,000.

VALDIS

REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

NAMAS TINKAMAS CHRONISKAM LIGONIUI

Plačios durys ir keltuvai daro šį
trijų miegamųjų Ranch stiliaus namą
patogiu naudoti vartojančiam kėdę
ant ratų. Gražiai dekoruotas kiemas,
daug pagerimū. Virš 50 tūkstan-
čių. Chicago premiestis. Teirautis
angliškai.

MONARCH REALTY

597-9494

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS IRENGIMAI,
PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą,
Dirbu ir užmiesčiuose greit, ga-
rantuoti ir sėdinti
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washenaw Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai 5% pusmėduli automobilio
Liability apdraudimas pensininkams
Kreipis
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8773

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI ir BRANGŪNYBIS
Pardavimas ir Taisyimas
2446 West 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
išskvėtimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolski
1208 1/2 W. 75th St.
GA 4-8654
State Farm Life Insurance Company

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS!

2 Momentum Tablets
as powerful as 8 Doan's Pills!
Before you take Doan's Pills for
muscular backache, remember this:
there's as much pain reliever in just 2
MOMENTUM Tablets as in 8 Doan's —
and that's a dose you'd never take!
There's no stronger medication you
can buy without a prescription than
MOMENTUM Muscular Backache For-
mula. MOMENTUM Tablets reduce pain
and soothe inflammation so muscles
loosen. You can move more freely in mi-
nutes. Remember, for relief of backache
pain, just 2 MOMENTUM Tablets give you
the strongest medicine possible with-
out a prescription. Take only as directed.